

VERSLAG VAN HET MINISYMPOSIUM POLYPLACOPHORA TE LEIDEN

Aanwezigen: (leden): W. Backhuys, R.A. Bank, P.H.F. Bor, E.P. Busser, J.P. Buys, M.C. Cadee, H. Dekker, J. Goud, G.J. Gulden, D.F. Hoeksema, H.F.A.M. Huneker, P. Kaas, M. Mellema, N.J. Mounoury, Mevr.W.N. Mounoury-Palstra, Mevr. T.K. Pöker-Kraak, A.G. van der Sman, H.L. Strack, J.N. de Vries. (niet leden): Mevr. J.M.C.L. Aarssen, F. de Ceuninck van Capelle, Mevr. L. Konijn, P. van Bodegom & partner.

Op 20 november 1993, tegen 13.00 uur, verzamelde zich een groep malacologen, kou en de eerste sneeuwvlokken van het jaar trotserend, in het Nationaal Natuurhistorisch Museum om deel te nemen aan het minisymposium Polyplacophora (keverslakken). Na te zijn opgewarmd door een kop koffie of thee, leidde de organisator van het symposium, Hermann Strack, de middag in met een voordracht over algemene aspecten van het verzamelen van keverslakken. Naast een beschouwing betreffende de taxonomisch belangrijke kenmerken, zoals de ornamentuur van de mantelrand, de radula en de acht schelpstukken, werd een overzicht gegeven van de verspreiding van keverslakken en de biotopen waarin ze leven. Verder werd het duidelijk, dat voor het verzamelen en prepareren de nodige attributen noodzakelijk zijn, en dat dit dus tijdrovend is.

De polyplacophoren-nestor Piet Kaas belichtte de keverslakken uit de donkere diepten van oceanen over de hele wereld. Chitons uit de diepzee leven in volstrekte duisternis; tevens is hun voedselaanbod gering (meestal voeden zij zich met rottend hout). Ze zijn meestal albinotisch en zijn voorzien van schelpstukken die niet in de zoom verankerd zijn (d.w.z. er zijn geen insertieplaten en dus ook geen insnijdingen). De meeste soorten behoren tot het genus *Leptochiton*, enkele tot *Ischnochiton*. Naast een aantal endemen komen er ook soorten voor met een cosmopolitische verspreiding. Zulke soorten zijn vaak meerdere malen beschreven. Een voorbeeld is *Leptochiton belknapi*, met waarschijnlijk meer dan 100 synoniemen.

Jan-Paul Buys toonde ons dia's van biotopen uit alle windstreken (Bretagne, Costa Rica, Seychellen, Nieuw Zeeland, Australië). Sommige dia's waren echte zoekplaatjes, want chitons kunnen hun kleuren soms goed aanpassen aan het substraat. Niet alleen het littoraal dient bemonsterd te worden, ook moet gesnorkeld en gedoken worden om een beeld te krijgen van de keverslakkenfauna van een vindplaats.

Tenslotte gaf Hermann Strack een overzicht van de keverslakken van de Rode Zee. Een kleine 25 soorten zijn nu bekend; het minst onderzocht is momenteel het zuidelijk deel. Er zijn slechts twee endemen uit de Rode Zee bekend; het gebied eromheen is echter nog nauwelijks op de keverslakken-fauna onderzocht, zodat het niet uit te sluiten is dat de twee endemen ook nog elders worden aangetroffen. De resultaten van dit werk zullen worden gepubliceerd in het eerstvolgende nummer van J. Malac. Soc. Australia.

Zowel voor als na de lezingen konden we genieten van de tentoonstelling die Adrie van der Sman in de gewijzenaal had ingericht. Een vitrinekast toonde ons de verscheidenheid van deze groep, evenals een set sublieme kleurenfoto's, die door hemzelf gemaakt zijn. Ook kregen we een inzicht in zijn archiefmap waarin de collectie gecatalogiseerd is.

Al met al was het een geslaagde zaterdagmiddag; thuisblijvers hadden ongelijk.

Ruud A. Bank